

Les sales de concerts no es poden permetre reduir l'aforament

En la segona fase del desconfinament, les sales de música en directe podran obrir amb el 30% de la seva capacitat | Les sales, juntament amb museus i teatres, des de l'11 de març que estan tancades i segurament seran les últimes a tornar a la normalitat | Des de l'ASACC denuncien l'inviabilitat econòmica i de seguretat de les mesures proposades

Sala Stroika de Manresa | Juan Miguel Morales

Tot just comencem les primeres fases del desconfinament esglaonat per prevenir el rebrot de contagis de COVID-19. En el transcurs d'aquests quasi dos mesos que ja fa de l'estat d'alarma, els establiments culturals han estat dels sectors més afectats. Museus, teatres i sales de concert van ser dels primers a abaixar les persianes i tot apunta que seran els darrers a reobrir i tornar a la normalitat.

Des de l'Associació de Sales de Concerts de Catalunya (ASACC) estimen que les vuitanta sales associades que engloba estan deixant d'ingressar prop d'un milió i mig d'euros setmanals. Si es té en compte que el tancament es va aplicar l'11 de març, això fa ascendir la xifra a prop de 13 milions d'euros que les sales de concerts catalanes han deixat d'ingressar. Tot i així, "deixant a banda l'opció dels ERTA, que és absolutament imprescindible", expliquen des de l'ASACC, "els ajuts que hem tingut fins ara són bastant precaris, la majoria són préstecs a baix interès avalats pels governs, però que els bancs no estan donant amb la facilitat que caldria".

A més, segons diuen des de l'associació, els ajuts pels lloguers o hipoteques dels locals són

"insuficients", no hi ha moratòria d'impostos, exempció de les quotes d'autònoms, ni plans específics com la reducció de l'IVA de les entrades al 4%. "Ara per ara, la situació no és molt esperançadora", valora el president d'ASACC i director de la sala barcelonina Razzmatazz, Lluís Torrents.

Sales com La Mirona (Salt) o la Stroika (Manresa) ja comencen a notar les conseqüències. "Ara mateix estem tancats i sense cap ingrés, cosa que es pot sostenir només un temps relativament curt", expliquen des de La Mirona, "és evident que això afectarà moltes sales i segurament alguna ja no podrà tornar a obrir. La tornada no serà gens fàcil".

Sala La Mirona de Salt Foto: Juan Miguel Morales

Reduccions d'aforament insostenibles

Ja a mitjan abril, l'ASACC emetia un comunicat en què advertia l'inviabilitat d'una dràstica reducció de l'aforament com la que, finalment, s'ha acabat imposant. "Perdem menys diners estan tancats", respon amb rotunditat Torrents, "les despeses mínimes d'obertura no es poden cobrir amb el 30% de la facturació".

"Els concerts comencen a ser viables econòmicament, en el millor dels casos, quan se supera entre el 80 i el 85% de la capacitat dels espais. Per fer-los viables, hauríem d'incrementar el preu de les entrades o disminuir els costos artístics i de personal", afegix Torrents, "cosa a la qual ens neguem absolutament, ja que no podem traslladar el problema ni al públic ni als artistes ni als treballadors d'un sector que ja està fortament precaritzat".

Una altra solució possible seria que el cost d'aquelles entrades que no es puguin vendre per la reducció d'aforament imposat, fos assumit o compensat amb fons públics. De fet, així s'està plantejant ja per a recintes de titularitat pública, "però per a sales privades no hi ha cap proposta d'aques tipus", explica el president d'ASACC.

En una límia similar, es troba la perspectiva de Dani Castellano de la sala Stroika, que considera que la reducció d'aforament "no és una proposta realista": no ho és de cares a l'experiència del públic, però tampoc és viable econòmicament ni pels artistes ni per les sales. "Tenim unes dimensions i uns costos estructurals pensats amb l'explotació d'un determinat aforament. Si ens quedem per sota, no és viable obrir; si no és que hi hagi ajudes o moratòries".

Dani Castellano a la sala Stroika de Manresa Foto: Juan Miguel Morales

La seguretat en qüestió

Pel que fa a les distàncies de seguretat per prevenir el contagi del virus, des de l'ASACC no es mostren més optimistes: "tampoc no és viable, ni sobre els escenaris, on els artistes difícilment podran respectar la distància social", explica Torrents, "i molt menys entre el públic on, en no haver butaques, és incontrolable que la gent mantingui aquesta distància". La Mirona, en canvi, confia amb la seva capacitat de reinvençió: "Les sales, segurament, ens podem adaptar a moltes de les mesures que es vagin demanant des de sanitat".

No obstant això, les mesures encara no s'han comunicat, i ara per ara tot és especulació i incertesa. "El que sí sabem és que les limitacions són més laxes en funció de l'activitat en si", comenta Castellano, "segons si es considera productiva o no", barem on la cultura no sol estar inclosa. "Al transport públic, tot i que aconsellen respectar la distància de seguretat, no hi ha cap mecanisme per garantir-la: al final es tracta d'una decisió personal. En canvi, el petit comerç no pot obrir", es queixa Castellano.

Oïdes sordes

Sigui com sigui, amb allò que coincideixen les sales de Manresa, Salt i Barcelona és que la resposta institucional ha estat insuficient i no s'ha tingut en compte el propi sector. "Vàrem proposar una interlocució precisament per trobar alternatives viables a una mesura que ja s'havia pres sense consultar el sector, i vàrem oferir alternatives per consensuar amb l'administració. No

han tingut en compte les nostres demandes ni han volgut conèixer la realitat del sector", comenten des de l'ASACC, "no es pot governar d'esquena a la realitat als sectors professionals". Amb una duresa semblant declara La Mirona: "No se'ns ha escoltat. Necessitem la seva implicació i rebre ajuts per sortir endavant".

"Creiem que ha faltat molta valentia a l'hora d'afrontar la crisi", diu contundent Dani Castellano, "i és un moment en què, si no som capaços de replantejar-nos com a societat cap a on anem, posar la vida al centre, amb una Renda Garantida Universal i Incondicional, rescatant les persones i no els bancs i recuperant el control del béns bàsics (habitatge, energia, alimentació...), moltes persones estaran en una situació extrema". I centrant la mirada en el propi sector, afirma que "si no som capaços de revertir aquesta situació, evidentment la cultura patirà. Una gran part del teixit cultural estructural i de base està en perill real de desaparèixer. I es tracta d'un teixit creat al llarg dels anys, no es genera de la nit al dia. Per això, hi haurà una part important que serà irrecuperable".

Una lluita estatal

Per tot plegat, i recollint totes aquestes queixes del sector, des de la Plataforma de Sales de Concerts (PDSC), que representa més de 270 sales de música en directe d'arreu de l'estat, han redactat un nou comunicat. En aquest, denuncien la falta d'interlocució per part del govern central amb les sales de concerts i el caràcter confús i difícil d'aplicar de les mesures i les fases proposades. A més, asseguren l'inviabletat econòmica de reduir l'aforament, així com la dificultat de garantir la seguretat i prevenir el contagi tant entre el públic com entre els artistes. Per revertir-ho, se segueixen oferint per estudiar possibles protocols aplicables i demanden mantenir la condició de causa de força major fins al retorn a l'absoluta normalitat per poder seguir comptant amb els ERTA als quals les sales s'han hagut d'acollir.